

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שרה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

תפילתו של מחנך

הרב שניאור זלמן גפני

מאחר שלא היה להם שום ניסיון עם תלמידים מסוג זה, שהיו נעדרים כל ידע תורני בסיסי והכרת יסודות היהדות.

לקראת חודש תשרי, נסע הרב נחום טרבניק, שהיה מראשי ישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד דאז, לחוג את הימים הנוראים בניו יורק, במחיצת הרבי. הוא ניצל את ההזדמנות כדי להעלות את הבעיה הזו בפני הרבי, ומאחר יותר הוא שב ודיווח להנהלת הישיבה על אודות חילופי הדברים שלו עם הרבי. הרבי יעץ לו להקים תכנית מיוחדת עבור אותם צעירים, ולמנות אדם דובר אנגלית שיש לו רקע ישיבתי מסוים להיות ממונה עליהם. הרבי הציע אותי כמועמד לעמוד בראש התכנית הזו.

הרב טרבניק הקפיד להעביר את דברי הרבי במדויק ובשלמותם, וכך כעבור זמן קצר פנו אלי וביקשו שאקח על עצמי את המשימה הזו.

לקח זמן להקים את התכנית, אך אחרי שקמה, החלו להגיע התלמידים, חדורים בתשוקה לתורה ולרוחניות. החבר'ה הללו לא היו בדיוק תלמידי ישיבה טיפוסיים. הם הגיעו כשלארשם שיער ארוך הגולש עד לכתפיים - או אפילו אסוף בקוקו - ולבשו מכנסי ג'ינס וחולצות טריקו, שלא בדיוק תאמו את קוד הלבוש הישיבתי.

אך איש לא אמר, "תקשיבו, פשוט התפנו מכאן", מכיון שכולם ידעו שהרבי מעוניין בקיומה של התכנית הזו.

אחרי שניהלתי את התכנית במשך תקופת מה, נסעתי לניו יורק בשנת תשכ"ט (1969), כדי לדון עם הרבי בנוגע להתקדמות שלי.

טרדה אז את מנוחתי המחשבה על כך שלפני שהתחלתי בעבודה זו, יכולתי להקדיש זמן ניכר לתפילה במתינות ובכוונה עמוקה, אך כעת האחריות המוטלת עלי מתוקף תפקידי בישיבה הפריעה לצמיחה הרוחנית שלי. שיתפתי את הרבי בהרהורים הללו.

תגובת הרבי הייתה שעלי להציב כרגע בראש סדר העדיפויות את המשימה הנוכחית שלי - לקרב את תלמידיי לתורה. להמחשת העניין, הזכיר הרבי את הסיפור התלמודי על האמורא רב שמואל בר שילת, שעסק בהוראה ונחשב לסמל מופת למורה ומחנך נאמן ומסור לתלמידיו.

יום אחד פגש האמורא הדגול רב את רב שמואל בר שילת כשהוא מטייל בגינתו, ושאל אותו בפליאה על כך שאינו נמצא

«

המסע שלי לשמירת תורה ומצוות החל במלבורן, אוסטרליה, שם התוודעתי לחסידי חב"ד. כעבור זמן מה, חשתי שכדי להוסיף ולהתקדם במסלול הרוחני שלי, עלי להיכנס ללמוד בישיבה כלשהי מעבר לים - אולי בארצות הברית, באנגליה או בישראל.

כתבתי לרבי בנושא זה, ותגובתו הייתה כי עלי לנסוע לארץ ישראל - הוא היה די נחרץ בנוגע לכך שזה צריך להיות דווקא בארץ ישראל, ולא במקום אחר. לכן, כמובן, עשיתי כדבריו.

בשנת תשכ"ב (1962), נסעתי לישראל, שם למדתי מעל שנה בישיבת תומכי תמימים המרכזית בכפר חב"ד. אחר כך נשאתי לאישה את דבורה, זוגתי, והתיישבנו בבני ברק. באותה עת, המליץ הרבי שאת פרנסתי אבסס על הידע שלי באנגלית. הוראה זו התממשה מאוחר יותר, כאשר התמניתי לעמוד בראש תכנית לימוד לדוברי אנגלית, המיועדת לתלמידים שבאו מרקע דומה לשלי, והיה להם מעט מאוד ידע קודם בנושאי יהדות.

בעקבות מלחמת ששת הימים נוצרה התעוררות אדירה בקרב יהודים ממדינות דוברות אנגלית שביקשו להגיע לישראל, להתחבר מחדש אל יהדותם וללמוד תורה בישיבה. אולם, הר"מים בישיבת תומכי תמימים לא ידעו איך להתמודד איתם,

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

בכיתה במחיצת תלמידי: "האם הנחת את אומנותך?", כלומר, האם אתה מזניח את המחויבות שלך כלפי תלמידיך?

ענה לו רב שמואל: "זה שלוש עשרה שנה שלא יצאתי לפוש ולטייל קמעא, ואפילו עתה, אינני חדל לרגע מלחשוב עליהם". תוך כדי שהרבי סיפר לי את הסיפור הזה חלפה בראשי המחשבה, "זהו זה, אני מחוסל. מעתה והלאה רק תלמידיי חשובים - אני כבר לא נחשב לכלום".

באותו רגע עצר הרבי לפתע את דיבורו, והרים את מבטו למעלה, לתקרה. זה כשלעצמו היה מפתיע, שכן, נדיר מאוד היה שהרבי יסטה או יסיח דעתו מהנושא שעל הפרק. עם זאת, הוא נעצר באמצע, ואחרי רגע התייחס ישירות למחשבות שהעסיקו אותו. הוא אמר, "אבל בכל זאת נצטרך למצוא פתרון", כלומר, "לא ייתכן שתצא מכאן בתחושה כזאת".

ואז החל הרבי לדבר באריכות בנושא התפילה. הוא הזכיר את דברי רבי יוחנן המצוטטים בתלמוד, "הלוואי יתפלל אדם כל היום כולו". הרבי הדגיש שרבי יוחנן הקפיד לומר רק "הלוואי", אך לא התכוון להורות שאכן כך צריך אדם לנהוג בפועל. כוונתו הייתה להדגיש את חשיבותה של התפילה, ולעורר אנשים להתפלל מתוך כוונה יתירה.

"אם אדם יתפלל כל היום, מי יטפל בכל הדברים החשובים הרבים?", שאל הרבי. "מה יהיה על תלמידי? מי ידאג להם?" הרבי הציע שאתחיל באמירת כמה קטעי תפילה מהסידור לאט ובכוונה גדולה, ואת שאר התפילה לקרוא בקצב רגיל. אך, את העמוד שבו סיימתי להעמיק בכוונת התפילה עלי לסמן על ידי קיפול פינת העמוד, וכעבור כמה ימים של כוונה יתירה באותם קטעים, עלי להמשיך ולהתפלל בכוונה את קטעי התפילה שבעמוד הבא. כך, לאורך תקופה, יצא שאתפלל את כל התפילה בכוונה עמוקה.

"ייתכן אמנם שזה יהיה קצת קשה בימים שבהם עליך להגיע ללמוד בישיבה", הוסיף הרבי, "מאחר שעליך להספיק גם להכין את השיעורים. מורה המוסר שיעור חייב להתכונן, וחייב להתכונן היטב, כדי שתהיה לו בקיאות מוחלטת בחומר שבו הוא עומד למסור לתלמידי".

הרבי המשיך והזכיר שבמקרים שבהם עבודת התפילה שלי לוקה בחסר עקב מחוייבויות ההוראה שלי, עדיין אוכל להשלים זאת ביום השבת, והוא התבטא ש"מי שמתפלל כראוי בשבת, בכוחה של תפילה זו להאיר את כל השבוע כולו".

כך אמר לי הרבי, ועצותיו הפכו להיות אבן היסוד עליה ביססתי את גישתי החינוכית.

כעבור כמה שנים של הוראה, התחלתי לחוש שבישיבת תומכי תמימים לא היו מרוצים במיוחד מנוכחותם של התלמידים הלא שגרתיים שלמדו בתכנית שלי. נסעתי אל הרבי כדי להיוועץ

בו בנוגע להקמת מוסד לימוד ייעודי עבורם, שיפעל בנפרד מהישיבה.

אך הרבי לא הסכים לכך. הוא הפציר בי שלא אצא מתומכי תמימים. הוא הציע שאת התכנית שלנו נכוון עבור בעלי תשובה צעירים שיהיו מוכנים לקבל על עצמם את סדר היום התובעני של הישיבה, ולא דווקא עבור מי שנמצאים ברמה הכי התחלתית. הרבי היה מעוניין שניציע חווייה ישיבתית אמיתית לתלמידים הללו, והוא הורה לי, "אני רוצה שאתה תטפח אותם שיהפכו לבחורים ולאברכים חסידיים".

"אם תצליח בכך", דחק בי הרבי, "יהיה זה בבחינת שלימותה של תומכי תמימים". בשלב מוקדם יותר באותה יחידות כינה הרבי את התכנית שלי "תפארתה של תומכי תמימים", אך כעת הוא התבטא שיהיה זה "שלימותה של תומכי תמימים" - אלו היו המילים שבהם הוא התנסח, והן מדגישות עד כמה החשיב הרבי את העניין. (חשוב להבהיר: ישיבת תומכי תמימים נוסדה לפני יותר ממאה ועשרים שנה על ידי האדמו"ר הרש"ב, החמישי בשושלת אדמו"רי חב"ד, ובין בוגריה נמנים רבים מגדולי החסידים, והנה הרבי מכנה את התכנית שלי "שלימותה")

כמובן, התכנית נותרה במסגרת תומכי תמימים, כאשר התפילות ושיעורי לימוד באנגלית התקיימו בנפרד. כפי שצפה הרבי, עובדה זו אפשרה לתלמידי ליהנות מחווייה ישיבתית מקורית, ובמקביל להתקדם במסלול לימוד ובמסגרת חברתית משלהם. לאורך השנים השתתפו בתכנית מאות רבות של תלמידים, שרובם הקימו בהמשך בתים חסידיים משלהם, וחלקם אף יצאו לשמש שלוחי חב"ד בעולם ולממש את חזונו של הרבי.

במשך ארבעים ושש שנה עמד הרב שניאור זלמן גפני בראש ישיבת 'אור תמימים' בכפר חב"ד, ובמקביל שימש משפיע רוחני בקהילת חב"ד בבני ברק. כיום הוא מתגורר עם משפחתו בצפת, שם הוא רואיין בחדש כסלו תשע"ט (2018).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

« תשכ"ב (1961) — בהתוועדות לציון חג הגאולה של אדמו"ר האמצעי, סיפר הרבי על כך שאצל אדמו"ר האמצעי היה ריבוי גדול בענייני חסידות, ושיכול היה לקרות שיאמר בשבת אחת שלושה מאמרים. באותה התוועדות אמר הרבי שלושה מאמרי חסידות - והייתה זו תופעה חד פעמית, שלא היה עוד כדוגמתה.¹ »

בכסלו

1 תורת מנחם, כרך לב, עמ' 243

ההקדשות שלכם

מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים

ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל

כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

הכוח לחבר באמת!
העולם זקוק לך ולתפילין שלך.
הצטרף כעת Tefillinwrapp.com

חדש!
ארבעים ואחד אנשים משתפים ברגעים מעוררי השראה על הרבי מליובאוויטש, מתוך מיזם התיעוד ההיסטורי 'המפגש שלי עם הרבי'.
להזמנות: JEM.CO.IL ובחנייות הספרים המובחרות

בסיוע חברי
THE JEM FOUNDATION
ואתה תצוה... להעלות נר תמיד